

3. Den stalinistiska hegemonin

3.1 Folkfronten i Latinamerika

[Detta är ett utdrag ur Michael Löwys antologi [Marxismen i Latinamerika från 1909 till våra dagar](#). Det består av tre texter: *Folkfronten i Chile*, *Vänsterkritik av den chilenska folkfronten* och *Kuba: Folkfronten med Batista*]

Folkfronten i Chile*

Carlos Contrera Labarca

Denna artikel av det chilenska kommunistpartiets generalsekreterare är från 1938, folkfrontens tidiga period, och dokumenterar de diskussioner som fördes i arbetarrörelsen vid den tid då fronten bildades, särskilt vad gäller frågan om en gemensam presidentkandidat. Contrera Labarca polemiserar hårt mot trotskisterna, som hade ett ganska stort inflytande inom socialistpartiet, där de motsatte sig att öppna upp folkfronten åt höger. Det är även intressant att notera den extremt försiktiga tonen i förhållande till det nordamerikanska kapitalet, något som bör förstås i samband med den internationella konjunkturen vid den aktuella tidpunkten (försök att närma USA och Sovjetunionen [SSSR] till varandra)

Stärka och bredda Folkfronten

Men arbetarklassens enighet är inte nog. Man måste säkerställa allierade till den. Folkfronten utgör strukturen för en bred klassallians som har visat sig vara effektiv i verkligheten. Det trotskistiska förtalet att denna allians är ett förräderi mot revolutionen har återigen visat på trotskismens roll som fascismens lakej.

Vem kan betvivla att folkfrontens existens och kamp förhindrar reaktionen att förstöra alla demokratiska fri- och rättigheter? Det är uppenbart att regeringen har kunnat införa olika reaktionära åtgärder och att den kommer att kunna göra det så länge som den sitter kvar vid makten.

Skulle det ha varit möjligt att förhindra många av dessa åtgärder? Ja om folkfronten hade stärkts och breddats som kommunistpartiet enträget uppmanat till.

De sekteristiska föreställningarna, trotskisternas manövrer för att underminera folkfronten och deras inflytande i vissa delar av socialistpartiet utgör ett allvarligt hinder för att genomföra dessa uppgifter.

Den extrema och alarmerande senfärdigheten i arbetet på landsbygden, som är en av folkfrontens mest notoriska svagheter, vittnar om ett typiskt trotskistiskt inflytande.

Det agrara programmet, som nyligen utarbetats, avser att inte enbart tillfredsställa kraven från de fattigaste, utan även från de bredaste lagren av den jordbrukande befolkningen. Det har som mål att rehabilitera jordbruket och skapa välstånd och välbefinnande för lantbruken. Det försöker framför allt bekämpa de stora feodala godsägarna, isolera dem och hindra dem från att utnyttja daglönarna (peonerna), arrendatorerna, hälftenägarna osv., mot den folkliga

* Carlos Contrera Labarca, "The People of Chile Unite to Save Democracy", *The Communist* (New York) n. 11, november 1938, s. 1037-40, 1041-42.

rörelsen. Det försöker samtidigt att knyta samman försvaret av arrendatorernas intressen med försvaret av arbetarklassens och de arbetande massornas köpkraft.

Det styvsinta motståndet mot att genomföra ett beslutsamt arbete för att vinna över de katolska arbetande massorna har även det ett trotskistiskt ursprung. Medan kommunistpartiet arbetar enligt parollen ”Katolska arbetare, vi erbjuder er en utsträckt hand”, finner trotskisterna utrymme i den socialistiska pressen för att stapla upp kontrarevolutionära argument som syftar till att förhindra att den antifascistiska fronten breddas.

Landets halvkoloniala karaktär, med dess av imperialismen krossade och deformerade ekonomi, har tvingat dess nationella industri att verka under väldigt svåra och osäkra förhållanden. Därför finns vissa sektorer av den chilenska borgarklassen som kan och bör vinnas för den nationella befrielsekampen genom en progressiv och demokratisk politik.

Viktiga sektorer av de politiska högerpartierna har haft stunder då de vacklat. Detta har erbjudit tillfällen som borde ha utnyttjats för att uppmana dem att förena sig med den folkliga rörelsen, med försäkringar om att deras önsknings för ordning, framsteg och demokrati skulle tillfredsställas.

De väpnade styrkorna bör dras med i den antifascistiska rörelsens intressesfär genom en intensiv kampanj. Inte av konspirationsskäl, utan så att de kan utföra sin plikt att garantera de konstitutionella rättigheterna.

Möjligheterna att utvidga folkfrontens gränser är fortfarande enorma. Trots detta säger trotskisterna fortfarande, ”Alla som bör vara med i folkfronten är redan där”. Denna arroganta hållning, självtillräcklighet och överskattning av folkfrontens kapacitet måste bekämpas med en realistisk och aktiv politik för att uppnå följande mål:

1. Ena 95 procent av befolkningen kring folkfrontens demokratiska program och Aguirres¹ kandidatur. Utnyttja alla möjligheter för att stärka och bredda kampen mot Gustavo Ross² och fascismen. Eliminera alla motiv till oenighet eller splittring som kan stöta bort våra allierade.
2. Splittra och skingra fienden genom att utan rädsla utnyttja de motsättningar och svårigheter som rasar i dess mitt, ända tills oligarkins femtio familjer är helt isolerade.
3. Skapa disciplin bland folkets styrkor, samla deras energi till gemensamma angrepp mot fienden. Undvika överilade och splittrande insatser, liksom dumdristiga och provokativa handlingar.

Det är kommunistpartiet som har det storslagna uppdraget att få hela landet att förstå situationens extraordinära allvar, den stora fara som vi står inför och peka ut den väg som måste följas. Göra folket uppmärksam på att det ännu finns tid att rädda demokratin och själva livet för republiken, men att det imorgon kan vara för sent.

En enda kandidat för antifascisterna

För val av presidentkandidat till republiken föreslog kommunistpartiet den enda demokratiska proceduren: ett konvent som är bredare än folkfronten, med deltagande av alla demokratiska och antifascistiska krafter. Radikalerna³ föreslog att de skulle tillerkännas ”störst rätt” att tillhandahålla en kandidat från sina led. Och folkfronten borde välja kandidaten från en lista

¹ Doktor Pedro Aguirre Ceda är en framstående ledare för Radikalpartiet som tidigare vid flera tillfällen haft ministerposter. I sitt parti representerar han mitten.

² Tidigare finansminister i den aktuella regeringen. Avgick från denna post för att bli kandidat i presidentvalen representerande de konservativa och liberalerna, fascismens plattform.

³ Det mäktigaste demokratiska partiet i Chile, representerande den urbana småbourgeoisin och med inflytande inom bondeklassen och vissa arbetarsektorer. Representerar även vissa progressiva jordägare.

med namn som föreslagits av radikalerna. Socialisterna föreslog en folkomröstning. Efter en lång strid segrade tanken på ett konvent. Men det blev inte så brett som vi önskat.

Under ”Vänsterns konvent” presenterades två kandidater: Pedro Aguirre från Radikalpartiet, och Marmaduke Grove från Socialistpartiet. De drabbade samman i en farligt oförsonlig strid. Men ingen av dem kunde väljas, i överensstämmelse med pakten, utan samtycke från den andra. Båda begärde stöd från kommunistpartiet. Inför de många resultatlösa omröstningarna och faran för att konventet skulle bryta samman och folkfronten förstöras, riktade sig kommunistpartiet offentligt till båda partierna och vädjade till dem att i folkets namn åsidosätta sina partipolitiska och själviska intressen och gemensamt hitta en kandidat som kunde ena landets alla demokratiska krafter.

Situationen blev allt mer komplicerad då de element som var emot folkfronten faktiskt bildade en enhetsfront mot konventet.

Radikalpartiets höger spekulerar om ”farorna” med en kommunistisk-socialistisk allians till förmån för Groves kandidatur, vilket skulle kunna beröva Radikalpartiet det som de förväntade sig som majoritetsparti. Socialistpartiet [PS] ansåg sig ha rätt till kandidaturen på grund av dess ledare Groves stora popularitet. Tyvärr lanserade PS parollen ”Grove till makten” under trotskisternas inflytande. Denna felaktiga paroll väckte allvarliga farhågor, skapade faror genom dess vänsterkaraktär, enade inte folkfronten och tenderade att isolera proletariatet.

Det blev då nödvändigt för kommunistpartiet att låta dem höra folkets röst, som krävde antifascistisk enighet och en enda demokratisk kandidat. Vårt partis tionde nationella kongress, som samlades vid den här tiden, pekade på nödvändigheten att ta hänsyn till:

- a. Den chilenska revolutionära rörelsens verkliga nivå, det vill säga, att göra en exakt bedömning av klasskrafterna i detta skede av revolutionen.
- b. Graden av arbetarklassens och folkets politiska erfarenheter och revolutionära skolning;
- c. Det vitala behovet av att runt proletariatet upprätthålla och utveckla kampenheten hos alla demokratiska och antifascistiska krafter, det vill säga att i handling omsätta parollen: ”Hela Chile mot Ross och fascismen!”.

Lyckligtvis kom konventet, under extraordinärt folkligt tryck, fram till en överenskommelse, baserad på att Groves kandidatur drogs tillbaka och Aguirre valdes enhälligt.

Aguirre uttryckte landets samtycke och entusiasm när han, några timmar efter det han blivit vald, deltog i avslutningsceremonin på kommunistpartiets tionde kongress och prisade vårt partis orubbliga och konsekventa politik. [...]

Utländska allierade

Vi har redan talat om nödvändigheten att vinna allierade inom landet för att säkra folkets seger över fascismen. Men detta är inte nog. Det är nödvändigt att vinna allierade på det internationella planet, vilket patrioterna från 1810 gjorde. Man måste komma ihåg att då bidrog framstående utlänningar med sin kunskap och gav sitt blod och sina liv för vår frigörelses sak.

Folkfronten visar på nödvändigheten att arbetarklassen i hela världen och övriga demokratiska krafter samarbetar och hjälper till på lämpligt sätt. Hjälpen från proletariatet och folket i Nordamerika är särskilt värdefull.

Trotskisterna försöker dölja detta allvarliga problem. De utnyttjar den legitima folkliga känslan av hat gentemot imperialismen för att rikta sina attacker mot den amerikanska och

engelska imperialismen, som har de största investeringarna i Chile. Det är ett sätt att hjälpa de fascistiska regeringarna att tränga in och dominera.

Det är en politisk abnormitet att identifiera USA:s folk med de yankeeimperialistiska företagen som förtrycker vårt land. Wall Street är en oförsonlig fiende till demokratin inte bara i Chile, utan även i USA. Det nordamerikanska folkets fiender är det chilenska folkets fiender.

Omgrupperingen av de demokratiska och progressiva krafterna i USA gynnar särskilt upprättandet av korrekta relationer mellan våra länder.

Den goda grannens politik

På grundval av den goda grannens politik och dess konsekventa tillämpning kan och måste man upprätta relationer med Rooseveltadministrationen, som angrips så våldsamt av Wall Street. Enligt strikt realistiska kriterier är den goda grannskapspolitiken ett användbart instrument när det gäller kampen för fred och demokrati.

Vad gäller det utländska kapitalet som investerats i Chile har folket alltid respekterat och kommer alltid att respektera den statliga konstitutionens bestämmelser som garanterar det utländska kapitalets och i allmänhet alla kapitalers egendom. Samtidigt kräver vi att de nationella internationella kapitalisterna å sin sida respekterar dem. Folket har aldrig upphört att erkänna behovet av samarbete med utländskt kapital och är alltid berett att be om detta samarbete i framtiden, om nationens intressen kräver detta.

Chiles rikedomar utgör en integrerad och oskiljbar del av dess rätt att existera som en självständig och fri nation. De måste användas för att bevara och utvidga demokratin och för att trygga freden hos folket på grundval av samordnad handling.

Följaktligen har folkfronten framför allt i uppgift att försvara den nationella suveräniteten, tillämpa Chiles lagar lika för alla och upprätthålla strikt efterlevnad av den sociala lagstiftningen i sin helhet. Den kommer inte att tillåta förekomsten av monopol, koncessioner eller privilegier av något slag som kan äventyra landets välstånd och säkerhet. Den kommer att som en fientlig handling mot nationens suveränitet betrakta alla försök av utländska företag att ingripa i inrikespolitiken med avsikt att stimulera, direkt eller indirekt, reaktionära eller fascistiska krafterns uppror, vare sig det är genom att hjälpa dem ekonomiskt eller finansiellt, genom att skapa hemliga vapendepåer i sina egendomar eller utnyttja utländska staters flaggor till att utföra eller underlätta smuggling, spionage eller sammansvärjningar.

Sådana är följaktligen villkoren för en *new deal*, eller för de utländska kapitalistiska företagens behandling av folket, som kommer att leda till att den chilenska regeringen upphör att vara en lakej och istället bli en regering av och för folket. Således förbehåller sig Chile rätten att sprida ljus över de förhållanden som hittills existerat mellan de utländska kapitalisterna och de chilenska regeringarna och politikerna.

Vänsterkritik av den chilenska folkfronten*

Humberto Mendoza

Humberto Mendoza (även känd under pseudonymen Jorge Lavín) var en av de oliktankande ledarna i kommunistpartiet som 1930 bröt sig loss från det chilenska kommunistpartiet, för att 1933 ansluta sig till den internationella vänsteroppositionen. 1937 beslöt sig Mendoza och de flesta av medlemmarna i hans organisation (Kommunistiska vänstern) för att gå med i Socialistpartiet, där de utgjorde en viktig vänsterflygel. Den kritik mot den chilenska folkfronten som Mendoza utvecklade i sin bok *¿Y Ahora?* [Och nu?] som publicerades 1942 (från vilket de följande avsnitten hämtats), inspirerades av den kritik som framförts av den europeiska trotskismen, men försökte samtidigt komma till rätta med särdragen hos det chilenska fenomenet. Ett bevis på beständigheten av denna problematik i det chilenska socialistpartiets ideologi visas av att man 1972 återutgav stora delar av detta arbete i den samling partidokument som publicerades av de socialistiska historikerna Julio César Jobet och Alejandro Chelén Rojas.

Detta att det i den aktuella chilenska regeringen ingår ministrar från socialistpartiet *innebär inte* att arbetarklassen kommit till makten. Det som skett är i själva verket att arbetarklasserna riskerar att förlora sitt parti, ty den politiska processens dialektik leder sakta till att socialistpartiet representerar intressen som blir alltmer främmande för arbetarklassen och allt närmare den nationella och internationella kapitalismens dito.

I det kapitalistiska samhället, som i grunden baseras på klasskamp, kan demokratin endast utgöra en funktion av utsugningen. Vi har sett att de friheter som konstitutionen hävdar är okränkbara kan avskaffas närhelst det passar de härskande klasserna.

Arbetarna, bönderna, tjänstemännen, hantverkarna och alla slags småföretagare känner tyngden av orättvisa, hunger och arbetslöshet. De ser, känner och lider denna verklighet. Men om medvetenheten om denna utsugning får dem att gå till handling för att krossa den, kommer hela tyngden av den "kapitalistiska demokratin" att göra sig påmind i form av batonger, kulor, fängelser och massgripanden. Hungern konfronterar de arbetslösa och utsugna med den kapitalistiska demokratis verkliga mening, eller snarare, den kapitalistiska diktaturens verklighet.

Varför försöker inte arbetarna med strejker och kraftfulla demonstrationer kräva att denna "folkets regering" ska genomföra sitt "program"? Kanske arbetarmassorna äter bättre än tidigare, har mer arbete, bättre löner och fler rättigheter än under tidigare regeringar? Det är uppenbart även för naivaste arbetare att de inte vunnit något och att de tvärtom förlorat en hel del, ty de har t o m glömt sin handlingsfrihet, och lämnat sina heroiska kampdagar som organiserad klass, skrivna med röd skrift, långt bakom sig. Igår besegrade dagens härskande klasser den autokratiska och feodala regimen på ett revolutionärt sätt och krossade de etablerade politiska förhållanden med blod och eld. Idag tänker samma klasser som gårdagens kungar och tsarer, som ansåg sig vara härskare av gudomlig rätt. De vill behålla makten till varje pris och motarbetar samhället med samma resurser som samhället ställt till deras förfogande.

"Och om bourgeoisin nu vädjar till våldet för att skydda det vacklande 'ekonomiska läget' från sammanbrott, så bevisar den därmed bara att den är fången i samma vanföreställning som herr Dühring: att 'de politiska förhållandena är den avgörande orsaken till det ekonomiska läget'; att den precis som herr Dühring inbillar sig att den med det 'primitiva', 'direkta politiska våldet' kan skapa om detta 'faktum av underordnad rang', det ekonomiska läget och dess obönhörliga

* Humberto Mendoza, "El Frente Popular a la luz del socialismo revolucionario", 1942, i J. C. Jobet and A. Chelén Rojas, *Pensamiento político del PS* (Santiago: Ed. Quimantú, 1972), s. 35-39, 42-44. [Hela dokumentet finns på nätet: <http://www.blest.eu/biblio/ps/cap3.html>]

utveckling, och att den sålunda med kruppkanoner och mausergevär kan förintade de ekonomiska verkningarna av ångmaskinen och det maskineri som drives av denna, världshandeln och den nutida bank- och kreditutvecklingen.”

Detta säger Engels i sitt berömda arbete *Anti-Dühring*, skrivet omkring 1877, när arbetarklassen inte hade glömt lärdomarna från kommunen och Versaillesstruppernas slakt på Parisgator.

Vi vet att demokratiska institutionernas motståndskraft och räckvidd i varje land står i direkt relation till den ekonomiska utvecklingen. ”Varhelst borgarklassen utgör en viktig del av det ekonomiska livet är den det också i det politiska livet”. I Chile, där borgarklassens dominans på den politiska arenan är odiskutabel och de demokratiska institutionernas prestige fortfarande är tillräcklig för att kunna räkna med deras betalningsförmåga, är den ekonomiska utvecklingen *inte* av sådan omfattning att den kan garantera dess absoluta dominans.

Småbourgeoisin spelar en viktig roll i jordbruket, handeln, universitetsyrkena och den statliga och finans-byråkratin och tenderar att i politiken spela en förstaplansroll närhelst förändringar av proletariats aktivitet i den politiska kampen lämnar fältet fritt för att hotet om en kapitalistisk offensiv ska framträda.

Men om nu sambandet mellan den ekonomiska basen och den politiska överbyggnaden är direkt och välbekant, varför spelar inte borgarklassen här i Chile, där det inte pågår någon större industriell utveckling, den främsta rollen på det politiska planet? Men så är inte alltid fallet. Varje gång som den chilenska borgarklassen inleder en offensiv mot de institutioner som den tidigare använt för att utsuga samhället, gör den det med vetskap om att dessa inte längre tjänar som stridsfront mot en arbetarklassoffensiv. Dess politiska inkompetens har ännu inte låtit den hitta ett sätt att vinna småbourgeoisins förtroende. Men den är övertygad om att de demokratiska institutionernas relativa soliditet för närvarande förtjänar en skenbar respekt för demokratins formella bländverk från dess sida.

För övrigt är detta nyckeln till den politik som förs av folkfronten och av alla konstellationer som tenderar att dölja de ekonomiska motsättningarnas mellan samhällsklasserna.

Men det kapitalistiska samhällets söderfallsprocess fortsätter i snabb takt trots arbetarpartiernas alla försök att politiskt vinna tid. Och faran blir på detta sätt allt större att borgarklassen kommer att reagera mot proletariats, krossa dess institutioner och införa fascism.

Den besuttna klassen minskar i samma grad som kapitalet koncentreras och centraliseras. Parallellt med denna centralisering av rikedom, centraliseras makten och minskas antalet som åtnjuter och utövar den. Genom själva dialektiken i denna process ökar förtrycket av arbetarklassen till oanade nivåer. Våldet, som tidigare tillgreps via former och institutioner som skapats för att maskera dess användning, blir till den huvudsakliga, öppna, och skamlösa metod som de besuttna klasserna tillgriper för att upprätthålla sin makt. Skärpningen av sammandrabbningarna mellan de som äger allt och de som äger lite eller ingenting fortsätter och ökar i intensitet och medvetenhet.

Den sociala revolutionen blir i allt mer påtaglig och nödvändig för allt bredare sektorer av befolkningen.

Och detta tillstånd kan vi inte klara oss från med goda avsikter eller med en dålig eller felaktig politik. I nuläget måste vi leva eller dö och vi kommer att kämpa för att leva.

Socialistpartiet måste en gång för alla få proletariats och de arbetande klasserna att förstå att ”inte ens den mest demokratiska borgerliga republik är någonting annat än en maskin för bourgeoisins undertryckande av arbetarklassen, för arbetarmassornas undertryckande till

förmån för en handfull kapitalister”. Produktivkrafternas utveckling bryter sönder produktionsförhållanden och denna omedvetna process måste, med hjälp av vårt partis aktivitet, få den medvetna ledningen som behövs och är oundgänglig för den socialistiska revolutionens seger. Det nya imperialistiska kriget är endast ett resultat av den enorma kraften hos den teknik som fulländats av kapitalismen, som bryter igenom de nationella gränserna och försöker övervinna motsättningarna genom att höja dem till en politisk kamp på det internationella planet för att upprätta nya samhälleliga produktionsförhållanden.

När proletariatet, med stöd från landsbygdens massor, kämpar för sina rättigheter och krav gör det inget annat än att utöva den historiska rätt som borgarklassen 1789 använde mot autokratin.

Om borgarklassen använde terror för att tillintetgöra den besegrade regimens motstånd och för att i sin tur organisera det system som vi känner som kapitalistisk demokrati, finns det ingen orsak alls att förbjuda proletariatet från att organisera sin egen diktatur för att tillintetgöra borgarklassens motstånd och att organisera en proletär demokrati.

Kuba: Folkfronten med Batista*

R.A. Martínez

Det var ingen riktig folkfront i Kuba utan snarare en allians mellan kommunistpartiet och överste Fulgencio Batista, som varade mellan 1939 och 1944, när den senare avgick som president. 1943 var kommunistpartiets ordförande, författaren Juan Marinello, minister utan portfölj i Batistas regering. Följande artikel placerar denna unika front i det kontinentala politiska sammanhang som den skapades: alliansen mot den fascistiska faran, under beskydd av Roosevelt, Batista, Lombardo Toledano (ordförande i de mexikanska fackföreningarna) och det kubanska kommunistpartiet.

I sin historik om den kubanska revolutionen skrev Saverio Tutino (f d Havanna-korrespondenten för *L'Unita*, det italienska KP:s dagstidning) följande om historiska personen Batista under 1939: "För majoriteten av kubaner personifierade Batista det antinationella; följaktligen var det han som representerade fascismen, även om det nu av hänsyn till framför allt nordamerikanska krav passade honom att ansluta sig till antifascismen på det internationella planet. Batista hade låtit massakrera arbetare och hade fläckt sig genom mordet på en nationalhjärte som Antonio Guiteras."¹

Den kubanska demokratirörelsen som växer och ständigt breder ut sig är på väg att bli en av de viktigaste komponenterna i den demokratiska antifascistiska fronten på det västra halvklotet. Allteftersom den demokratiska rörelsen växer i Kuba, får den kubanska regeringens utrikespolitik, under ledning av överste Fulgencio Batista, arméns konstitutionella ledare, en antifascistisk karaktär som får allt större betydelse i hela Latinamerika.

De senaste händelserna har på nytt bekräftat de framtidsperspektiv som utvecklades av kommunistpartiets tionde plenum (juli 1938) och kommunistpartiets tredje kongress i januari: å ena sidan fortsätter den folkliga rörelsen att växa och stärkas. Överste Batista har blivit en viktig del av de progressiva krafterna. Å andra sidan samlar reaktionen och fascismen sina styrkor och planerar desperata åtgärder för att störta Batista och krossa den folkliga rörelsen.

Den fackliga enhetskongressen hölls mellan den 23 och 28 januari. Där deltog 1 517 delegater, som representerade över 800 fackföreningar och organisationer. Där bildades Kubas arbetarfederation [*Confederación de Trabajadores de Cuba, CTC*] som i sina led omgrupperat alla fackföreningar i Kuba och har över 500 000 medlemmar. Den svarte tobaksarbetaren Lázaro Peña, en av de mest älskade ledarna för Kubas arbetarklass, valdes till ordförande. En stor delegation från Mexikos arbetarfederation, under ledning av dess sekreterare Vicente Lombardo Toledano, deltog också i kongressen. Lombardo Toledano höll ett historiskt tal där han avslöjade alla aspekter av den fascistiskt-trotskyistiska teorin om avsaknaden av ett fascistiskt hot i Latinamerika. Denna teori är bara en rökridda bakom vilken fienderna till Roosevelts politik kan fortsätta att föra sin imperialistiska politik. En delegat från nordamerikanska CIO deltog också på kongressen som inbjuden.

Kongressen undersökte inte bara alla grundläggande problem som den kubanska arbetarklassen står inför: kampen för att den existerande sociallagstiftningen ska tillämpas, organisationsproblem, proletariats inställning till den kommande konstituerande församlingen, kampen mot kriget och fascismen. Dessutom ägnade den särskild uppmärksamhet åt de kubanska böndernas problem. Ett stort antal delegater från bondeorganisationer deltog på kongressen. De redogjorde för böndernas problem och föreslog att man skulle bilda en nationell bondebyrå vars uppgift skulle vara att hjälpa till med att förbereda de provinsiella kongresser som bör leda fram till en nationell bondekongress. Med stöd av Kubas mäktiga

* R. A. Martínez, "The Latin American Significance of the Cuban Democratic Upsurge", *World News and Views* (London), v. 19, n. 18, April 1, 1939, s. 367-368.

¹ Saverio Tutino, [Den kubanska oktoberrevolutionen](#). Guiteras var en mycket populär antiimperialistisk ledare på Kuba.

arbetarfederation och den progressiva rörelsen i allmänhet kommer de kubanska bönderna att snabbt övervinna sin efterblivenhet i organisatoriskt avseende.

Den kubanska regeringen, och då framför allt den framstående överste Batista, förstår att utvecklingen och bevarandet av folkets levnadsstandard, liksom försvaret av dess demokratiska institutioner är nära förbundet med kampen mot fascismen, inte enbart i Kuba utan på hela det amerikanska halvklotet och i hela världen. Den kubanska delegationens modiga hållning under Lima-konferensen var ingen tillfällig händelse, utan ett uttryck för den kubanska regeringens alltmer medvetna antifascistiska politik, vilket bevisades genom överste Batistas resa till Mexiko som representerar allvarligaste försöket att utvidga de beslut som togs i Lima och tillämpa dem i det verkliga livet.

Från den 3 februari, då han anlände till Veracruz, till den 13 februari, då han avreste, höll överste Batista en serie tal, gjorde deklARATIONER, som sammanfattningsvis kan betraktas som grundvalen för den latinamerikanska antifascistiska front som håller på att bildas. Under det stormöte som organiserades i Mexiko av Mexikos arbetarfederation, där nära 100 000 arbetare deltog, betonade överste Batista behovet av ”en allians av folken på vårt halvklot, oavsett nationalitet, ras, färg eller språk”, för att bekämpa fascismen. Inför medlemmarna i de två mexikanska kamrarna upprepade Batista sitt högtidliga löfte om stöd till den spanska republikens sak och demokratins sak i hela världen. Batista försäkrade Mexiko att det kubanska folkets är beslutet att kämpa sida vid sida med det mexikanerna om fascismen skulle våga gå till angrepp.

Efter sin återkomst till Kuba har överste Batista ytterligare utvecklat sina progressiva och demokratiska målsättningar. Vid ett stort möte som den kubanska arbetarfederationen organiserade till hans ära sade han bl a:

”Det kommunistiska partiet, såväl i Mexiko som i Kuba, såväl i Frankrike som i Förenta staterna, där det erkänns som laglig kraft i stället för att betraktas som ett oroselement, agerar det som en levande demokratisk kraft”.

I ett annat tal, som hölls i Camagüey, deklarerade han att kommunismen är ett ”framstegsvänligt och demokratiskt element”.

Den kubanska demokratins växande styrka och dess inflytande i kontinental skala har framprovocerat nya attacker från de fascistiska krafterna och den inhemska reaktionen. Dessa attacker riktar sig inte bara mot arbetarorganisationerna, de demokratiska partierna och deras ledare, utan riktar sig direkt mot överste Batista. Detta blev särskilt uppenbart sedan han återvänt från Mexiko. Reaktionen gjorde allt den kunde för att förhindra tillströmningen till de manifestationer som CTC och de demokratiska sammanslutningarna organiserade för att välkomna regeringschefen. Trots alla dessa ansträngningar, trots de svårigheter som skapades av självaste transportföretagen, deltog hundra tusen arbetare i denna demonstration.

Reaktionen använder sig av metoder som följer det internationella mönstret. Man kastar ut arbetarna å gatan och reaktionärerna har till och med instruerat sina anhängare att endast behålla en tjänare och endast använda en bil, de betalar inte skatt och i många provinser har sockerplantagernas ägare avbrutit odlingen av sockerrör. De går emot den progressiva lagstiftningen och förhindrar antagandet av Warren Bros-lagen (den lag som erkänner Kubas guldskuld), vilket är villkoret för att de 50 000 000 USD som förhandlades fram under Batistas resa till Mexiko ska utbetalas.

Kubas kommunistiska parti, vars djupa förståelse för den politiska situationen har bidragit mer än något annat till den demokratiska utvecklingen under senare tid, har kommit fram till den slutsatsen att det är nödvändigt att överge de ”föråldrade formler” som fortfarande finns kvar i partiet. Regeringens politik bör betraktas som progressiv. Situationen har förändrats

och partiets paroll bör i fortsättningen vara: ”Med Batista, mot reaktionen”, det vill säga att partiet måste öppet uttala sig för stöd till Batistas politik från de breda folkliga massornas sida.

Översättning: *P-E Eklund* (från engelska), reviderad av *Martin Fahlgren* (utifrån de spanska originalen)

Lästips

Om folkfronten på Kuba:

[Den kubanska oktoberrevolutionen](#) av Saverio Tutino (kapitel 4 ”Folkfront”)